

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 22 sierpnia 2025 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Europejska Agencja Środowiska (EEA) – informacje środowiskowe i monitorowanie środowiska – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska

Rozporządzenie ustanawia cele Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Eionet). Umożliwia im to dostarczanie informacji, które zostaną wykorzystane w tworzeniu polityki Unii Europejskiej (UE) w zakresie środowiska. Rozporządzenie (WE) nr 401/2009 ujednolica i zastępuje rozporządzenie (EWG) nr 1210/90 wraz z jego kolejnymi zmianami. Ma ono zastosowanie od 10 czerwca 2009 r.

Europejska Agencja Środowiska jest zdecentralizowaną agencją. Jej celem jest dostarczanie obiektywnych, rzetelnych i porównywalnych informacji umożliwiających ochronę i poprawę stanu środowiska oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju, pozwalając na:

- podjęcie niezbędnych środków na rzecz ochrony środowiska;
- ocenę wyników tych działań;
- odpowiednie informowanie opinii publicznej o stanie środowiska; oraz
- zapewnianie wsparcia technicznego i naukowego państwom członkowskim i instytucjom UE.

Główne zadania agencji obejmują:

- gromadzenie, przetwarzanie i analizę danych w celu zapewnienia UE obiektywnych informacji koniecznych do wdrożenia skutecznej polityki w zakresie środowiska;
- wspieranie w zakresie monitorowania i wdrażania działań środowiskowych;
- zestawianie, rozpowszechnianie i ocenę danych o stanie środowiska;
- zapewnianie porównywalności danych gromadzonych w całej Europie;
- wspieranie włączania europejskich informacji środowiskowych do międzynarodowych programów monitorowania środowiska, takich jak programy ustanowione przez Organizację Narodów Zjednoczonych;
- stymulowanie rozwoju metod oceny kosztów szkód w środowisku i kosztów prowadzenia polityki zapobiegania zniszczeniom środowiska, jego ochrony i odnawiania;
- stymulowanie wymiany informacji o najlepszych dostępnych technologiach zapobiegania szkodom w środowisku lub zmniejszania tych szkód;
- publikowanie co pięć lat sprawozdań o stanie środowiska, tendencjach i perspektywach.

Uwzględniane dane obejmują:

- zanieczyszczenie powietrza i zagrożenie hałasem;
- środowiska wodne i morskie;
- stan gleby oraz różnorodności biologicznej w ekosystemach;

- przeznaczenie gruntów i zasoby naturalne;
- gospodarkę o obiegu zamkniętym, wykorzystanie zasobów oraz odpady;
- środki chemiczne;
- morza i wybrzeża Europy;
- łagodzenie skutków zmiany klimatu i przystosowywanie się do nich.

W skład Zarządu Europejskiej Agencji Środowiska wchodzi: przedstawiciele każdego z 32 państw członkowskich (27 państw członkowskich UE, Islandii, Liechtensteinu, Norwegii, Szwajcarii i Turcji), dwóch przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz dwóch ekspertów naukowych mianowanych przez Parlament Europejski. Dyrektor wykonawczy odpowiada za bieżące administrowanie Agencją.

Europejska Agencja Środowiska współpracuje z innymi organami unijnymi i międzynarodowymi, takimi jak Urząd Statystyczny UE (Eurostat), Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej, Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska oraz Światowa Organizacja Zdrowia.

Sieć Eionet, koordynowana przez Europejską Agencję Środowiska, jest unijną siecią informacyjną dotyczącą zagadnień związanych ze środowiskiem. W jej skład wchodzi 32 kraje członkowskie Europejskiej Agencji Środowiska oraz sześć krajów współpracujących (Albania, Bośnia i Hercegowina, Kosowo (Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244(1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa), Czarnogóra, Macedonia Północna i Serbia).

Rozporządzenie (UE) 2021/1119, czyli europejskie prawo o klimacie, wprowadziło dodatkowy artykuł (art. 10a) do rozporządzenia (WE) nr 401/2009 ustanawiającego Europejską Naukową Radę Konsultacyjną ds. Zmiany Klimatu. W skład Rady wchodzi 15 niezależnych wysokiej rangi ekspertów naukowych reprezentujących szeroki zakres stosownych dziedzin nauki. Członkowie Rady są powoływani na okres 4 lat przez Zarząd Europejskiej Agencji Środowiska po przeprowadzeniu otwartej i rygorystycznej procedury wyboru. Członkowie są mianowani osobiście i wybierani na podstawie osiągnięć naukowych, szerokiej wiedzy specjalistycznej i doświadczenia zawodowego.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02009R0401-20210729>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Akt o europejskiej przestrzeni badawczej (EPB)

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego w UE (badania naukowe i innowacje) – na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie, Komunikatu KE: Realizacja europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) Wzmocnienie europejskich badań naukowych i innowacji: historia EPB i przyszłe kierunki rozwoju, Programu polityki UE w zakresie przestrzeni badawczej na lata 2025–2027 oraz Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 17 stycznia 2024 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie promowania wolności badań naukowych w UE (2023/2184(INL) w kontekście art. 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 10 września 2025 r.

Utworzenie europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) jako jednolitego rynku dla naukowców, wiedzy naukowej i technologii w całej Unii Europejskiej (UE) jest jednym z kluczowych celów UE, jak określono w art. 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Nauka, technologia i innowacje mają zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia podatności UE na zagrożenia, wzmocnienia jej wiodącej pozycji i strategicznej autonomii w kluczowych dziedzinach technologicznych oraz uwolnienia jej potencjału.

W komunikacie Komisji w sprawie kompasu konkurencyjności dla UE, przyjętym 29 stycznia 2025 r., uwzględniono akt o EPB jako jedno ze sztandarowych działań mających na celu „eliminowanie luki innowacyjnej” w stosunku do innych światowych potęg gospodarczych.

Wniosek będzie się opierał na istniejących inicjatywach takich jak Pakt na rzecz badań naukowych i innowacji, program polityki w zakresie przestrzeni badawczej na lata 2022–2024, program polityki w zakresie przestrzeni badawczej na lata 2025–2027, rezolucja Parlamentu Europejskiego ze stycznia 2024 r., w której wezwano Komisję do przedstawienia wniosku legislacyjnego w sprawie promowania wolności badań naukowych w UE, inicjatywa „Wybierz naukę. Wybierz Europę” oraz stosowne prawodawstwo, w tym dyrektywy.

Ogólnie rzecz biorąc, chociaż środki nielegislacyjne były korzystne, a dobrowolne zobowiązania doprowadziły do postępów w niektórych dziedzinach, nie były one wystarczające, aby doprowadzić do istotnych i trwałych zmian we wszystkich obszarach EPB. Jak wskazano w komunikacie w sprawie EPB z 22 października 2024 r., EPB nadal musi pokonać bariery strukturalne, które uniemożliwiają jej pełną realizację celów.

Celem inicjatywy jest zwiększenie inwestycji w badania i rozwój oraz osiągnięcie celu 3 % PKB, aby poprawić ogólne warunki rozwoju innowacji, ograniczyć rozdrobnienie sektora i zwiększyć konkurencyjność UE. Wsparcie dla badań naukowych skupi się w większym stopniu na priorytetach strategicznych, priorytety UE i państw członkowskich w zakresie finansowania zostaną lepiej dostosowane oraz promowany będzie swobodny przepływ wiedzy i talentów w całej Europie.

Wniosek Komisji dotyczący aktu o EPB ma na celu:

- przekształcenie europejskich badań naukowych i innowacji poprzez utrzymanie podstawowych wartości UE, wspieranie integracji i zwiększanie konkurencyjności UE na arenie międzynarodowej, a także jej zdolności do przyciągania inwestycji i największych talentów;
- wzmocnienie zdolności i wyników unijnego ekosystemu badań naukowych i innowacji, stymulowanie innowacji i zlikwidowanie utrzymującej się luki innowacyjnej w stosunku do innych dużych gospodarek, przy zapewnieniu, że UE pozostanie światowym liderem naukowym;
- sprawienie, by UE stała się najbardziej atrakcyjnym na świecie miejscem dla naukowców i innowatorów, zwłaszcza poprzez zapewnienie dobrych warunków pracy i zatrudnienia.

Ponadto akt o EPB ma na celu rozwiązanie utrzymujących się problemów, które osłabiają skuteczność i ogólne wyniki unijnego ekosystemu badań naukowych i innowacji, takich jak (i) rozdrobnione ramy regulacyjne, w tym dotyczące mechanizmów zapewniania jakości i uznawania, (ii) nierównomierne inwestycje w badania i rozwój, (iii) przeszkody w wymianie wiedzy oraz (iv) przeszkody we współpracy interdyscyplinarnej, międzysektorowej i międzynarodowej. Akt będzie okazją do urzeczywistnienia „piątej swobody” poprzez ustanowienie wspólnych standardów i zapewnienie spójnego stosowania przepisów, na przykład poprzez ich skuteczne egzekwowanie, w celu stworzenia równych warunków działania dla naukowców i innowatorów w całej UE.

Link: <https://pracodawcy.pl/akt-o-europejskiej-przestrzeni-badawczej-epb/>

2. Hurtowe rynki energii – zasady przekazywania danych (rewizja)

Konsultacje publiczne przepisów prawa energetycznego (rynek energii) w UE – na podstawie analizy [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2024/1106 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń \(UE\) nr 1227/2011 i \(UE\) 2019/942 w odniesieniu do poprawy ochrony Unii przed manipulacjami na hurtowym rynku energii w kontekście zmiany Rozporządzenia wykonawczego Komisji \(UE\) nr 1348/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie przekazywania danych wdrażające art. 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii – projekt rozporządzenia wykonawczego w sprawie raportowania danych wdrażającego art. 7c ust. 2, art. 8 ust. 1a, art. 8 ust. 2 i art. 8 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) nr 1348/2014 – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 15 września 2025 r.](#)

Rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (rozporządzenie REMIT) zobowiązuje uczestników rynku do przekazywania danych Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER). W rozporządzeniu wykonawczym dotyczącym REMIT określono zasady przekazywania tych danych.

Rozporządzenie REMIT zostało wprowadzone w 2011 roku w celu rozwiązania problemu nadużyć na hurtowych rynkach energii, takich jak handel informacjami poufnymi i manipulacje rynkowe, które mogą mieć znaczący wpływ na ceny energii i ostatecznie negatywnie wpłynąć na konsumentów. Kontekst jego wprowadzenia w 2011 roku był związany z rosnącą liczbą wzajemnych powiązań między rynkami energii w całej Unii Europejskiej (UE), co sprawiło, że niezbędne stało się wprowadzenie zharmonizowanych ram monitorowania i zapobiegania nadużyciom.

Kluczowym aspektem REMIT są kompleksowe ramy raportowania danych, które zostały ustanowione wraz z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1348/2014 (REMIT IR). Te ramy raportowania odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu integralności i przejrzystości hurtowych rynków energii, ponieważ nakładają na uczestników rynku obowiązek raportowania zestawu szczegółów dotyczących hurtowych transakcji energetycznych oraz danych podstawowych, a te ostatnie to informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji do produkcji, magazynowania, zużycia lub przesyłu energii elektrycznej, wodoru i gazu ziemnego lub dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG) (dane REMIT) do Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Agencja). Umożliwia to Agencji aktywne monitorowanie hurtowych rynków energii i wykrywanie potencjalnych nadużyć na rynku.

Rodzaj danych oraz ogólne zasady raportowania danych transakcyjnych i fundamentalnych do Agencji zostały określone w rozporządzeniu REMIT IR, a szczegóły techniczne, w formie tabel z polami danych, znajdują się w załączniku do rozporządzenia REMIT IR. Tabele te pomagają uczestnikom rynku w identyfikacji informacji, które muszą przekazać Agencji. To szczegółowe podejście do raportowania danych REMIT zwiększa przejrzystość rynku poprzez usprawnienie informacji przekazywanych Agencji. Ustanawiając kompleksowe i ujednolicone ramy raportowania, rozporządzenie REMIT IR pomaga zapewnić uczciwe i efektywne funkcjonowanie hurtowych rynków energii, co jest niezbędne do utrzymania zaufania publicznego do tych rynków.

Celem inicjatywy jest nowelizacja rozporządzenia wykonawczego dotyczącego REMIT w następstwie zmian wprowadzonych w rozporządzeniu REMIT.

Link: <https://pracodawcy.pl/hurtowe-rynk-energii-zasady-przekazywania-danych-rewizja/>

3. Platformy informacji wewnętrznych i zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze na podstawie rozporządzenia Komisji REMIT

Konsultacje publiczne przepisów prawa energetycznego (rynek energii) w UE – na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1106 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1227/2011 i (UE) 2019/942 w odniesieniu do poprawy ochrony Unii przed manipulacjami na hurtowym rynku energii oraz Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1348/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie przekazywania danych wdrażające art. 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii – projekt rozporządzenia delegowanego uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 w odniesieniu do niezbędnych szczegółów dotyczących autoryzacji i nadzoru nad platformami informacji wewnętrznej i zarejestrowanymi mechanizmami raportowania przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 15 września 2025 r.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii („REMIT”) zostało wprowadzone w 2011 r. w celu rozwiązania problemów związanych z nadużyciami na rynku, takimi jak handel informacjami poufnymi i manipulacje rynkowe. Praktyki te mogą mieć znaczący wpływ na ceny energii i ostatecznie negatywnie wpływać na konsumentów. Kontekst geopolityczny charakteryzował się rosnącą współzależnością rynków energii w całej Unii Europejskiej, co sprawiło, że niezbędne stało się opracowanie zharmonizowanych ram monitorowania i zapobiegania nadużyciom. Rynek energii UE w ostatnich latach zmagał się z poważnymi wyzwaniami, w tym z rosnącą zmiennością cen i trudnościami w zapewnieniu dostaw w następstwie konfliktów i kryzysów międzynarodowych. Stworzyło to pilną potrzebę stworzenia bardziej solidnych i skutecznych ram regulacyjnych, aby zapewnić integralność i przejrzystość hurtowych rynków energii.

Zmiana REMIT w 2024 r. rozporządzeniem (UE) 2024/1106 była konieczna, aby sprostać tym wyzwaniom. Rosnące powiązania między rynkami finansowymi a hurtowymi rynkami energii, a także rosnące znaczenie instrumentów finansowych, takich jak instrumenty pochodne na energię, wymagały bardziej kompleksowych ram prawnych, aby zapewnić uczciwą konkurencję, chronić konsumentów i utrzymać równe warunki działania dla uczestników rynku. Ponadto, rozwój nowych technologii handlowych, takich jak handel algorytmiczny, oraz ekspansja globalnych rynków energii stworzyły nowe wyzwania dla monitorowania i nadzoru rynku. Zmieniony REMIT miał na celu sprostanie tym wyzwaniom poprzez zwiększenie przejrzystości, usprawnienie możliwości monitorowania i wzmocnienie mechanizmów egzekwowania.

Kluczowym aspektem REMIT są kompleksowe ramy sprawozdawczości danych, które ustanawia się w powiązaniu z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1348/2014 („REMIT IR”).

Te ramy sprawozdawcze odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu integralności i przejrzystości hurtowych rynków energii. W celu ułatwienia i zapewnienia jakości raportowania danych do Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki wprowadzono platformy informacji poufnej („IIP”) oraz zarejestrowane mechanizmy raportowania („RRM”). IIP obsługują platformy do ujawniania informacji poufnych i raportowania ich do Agencji, natomiast RRM odpowiadają za raportowanie do Agencji szczegółów transakcji, w tym zleceń, oraz danych fundamentalnych. Szczegółowe wymogi dotyczące rejestracji IIP i RRM zostały określone przez Agencję.

W inicjatywie doprecyzowano zasady udzielania zezwoleń i nadzoru nad platformami informacji wewnętrznych (IIP) i zarejestrowanymi mechanizmami sprawozdawczymi (RRM) przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii. Zgodnie z rozporządzeniem REMIT uczestnicy rynku są zobowiązani do przekazywania ACER określonych informacji, co robią za pośrednictwem IIP i RRM.

Link: <https://pracodawcy.pl/platformy-informacji-wewnetrznych-i-zarejestrowane-mechanizmy-sprawozdawcze-na-podstawie-rozporzadzenia-komisji-remit/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Lepsze stanowienie prawa / Better Regulation

Lepsze stanowienie prawa – co to takiego?

Prostsze, lżejsze i szybciej wdrażane unijne przepisy to najważniejsze czynniki sprzyjające konkurencyjności Europy. Z tego względu priorytetem dla Komisji są upraszczanie i wdrażanie, czemu służą specjalne struktury i mechanizmy. Komisja dąży do uproszczenia i zmniejszenia obciążenia administracyjnego wynikającego z unijnych przepisów oraz stara się zapewnić, aby były one proporcjonalne, stabilne, spójne i neutralne pod względem technologicznym.

Realizowany w tym kontekście program lepszego stanowienia prawa pomaga Unii tworzyć politykę i przepisy oparte na dowodach i skuteczne w osiąganiu celów, a jednocześnie dostosowane do potrzeb mieszkańców, przedsiębiorstw i społeczeństwa obywatelskiego w UE. Zestaw instrumentów i wytycznych służących lepszemu stanowieniu prawa dostarcza służbom Komisji konkretne wskazówki przydatne podczas opracowywania nowych inicjatyw i wniosków ustawodawczych oraz oceniania obowiązujących przepisów i zarządzania nimi.

Lepsze stanowienie prawa gwarantuje, że:

- działania UE opierają się na jak najlepszych dostępnych dowodach i są zaplanowane tak, aby przynosiły pożądane efekty korzystne dla społeczeństwa, gospodarki i środowiska UE oraz przyczyniały się do realizacji priorytetów strategicznych Komisji
- regulacje są proste, skuteczne, efektywne, spójne i prawidłowo wdrażane, tak aby prowadzenie działalności gospodarczej w Europie było łatwiejsze i sprawniejsze
- mniej jest biurokracji i sprawozdawczości w Europie, a to pobudza inwestycje i konkurencyjność
- proces podejmowania decyzji jest otwarty i przejrzysty dla obywateli, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych podmiotów
- obywatele i zainteresowane podmioty mogą się przyczyniać do kształtowania polityki i stanowienia prawa za pośrednictwem konsultacji z zainteresowanymi stronami, konsultacji publicznych online, dialogów na temat wdrażania, weryfikacji stosowania przepisów w praktyce oraz uwag i opinii przekazywanych Komisji w odpowiedzi na zaproszenia do zgłaszania uwag
- inicjatywy UE przynoszą zamierzone efekty i są dostosowane do zakładanych celów i przyszłych wyzwań, między innymi dzięki prognozom strategicznym Komisji
- przestrzegane są zasady pomocniczości i proporcjonalności
- unijne wartości i skuteczne modele regulacyjne są promowane na całym świecie przez wspieranie dobrych praktyk dotyczących lepszego stanowienia prawa podczas kształtowania polityki międzynarodowej, np. tworzenie globalnych standardów

Jakie są najważniejsze instrumenty lepszego stanowienia prawa?

Ewaluacje, oceny adekwatności i oceny skutków

Komisja odpowiada za planowanie, przygotowywanie i przedstawianie projektów nowych unijnych przepisów i strategii politycznych. Prace te prowadzone są zgodnie z rocznym programem prac Komisji. Podczas przygotowywania tych projektów Komisja kieruje się szeregiem zasad i wytycznych.

Zgodnie z zasadą „najpierw oceniam” ewaluacja poprzedza prace nad nowelizacją obowiązujących strategii politycznych lub przepisów i dostarcza dowodów do określenia problemu.

Podczas ewaluacji i ocen adekwatności Komisja analizuje wyniki obowiązujących strategii politycznych, programów i prawodawstwa. Na podstawie dowodów ocenia, czy dana strategia polityczna lub przepisy są skuteczne, przydatne i spójne oraz czy wnoszą unijną wartość dodaną. Takie ewaluacje służą następnie do przygotowywania przeglądów lub nowych inicjatyw.

W ocenach skutków bada się, czy istnieje potrzeba podjęcia działań na szczeblu UE, oraz analizuje potencjalny wpływ możliwych rozwiązań. Komisja kieruje się ocenami skutków przy wyborze i przygotowywaniu wniosków ustawodawczych. Są one przeprowadzane na etapie przygotowawczym, zanim Komisja zakończy prace nad projektem nowych lub zmienionych przepisów.

Ponadto, ważnym narzędziem tworzenia strategii politycznych dostosowanych do przyszłych wyzwań we wszystkich sektorach jest prognoza strategiczna. Zawiera ona analizę różnych przyszłych scenariuszy wraz z możliwościami i wyzwaniami, jakie mogą się pojawić. W ten sposób pomaga decydentom zarówno działać tu i teraz, jak i kształtować przyszłość.

Uproszczenie to podstawa lepszego stanowienia prawa

W oparciu o program sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) Komisja przechodzi teraz do kolejnego etapu działań, które mają na celu uproszczenie unijnych przepisów i ograniczenie niepotrzebnych kosztów przestrzegania prawa bez uszczerbku dla zamierzonych celów. Komisja podda dorobek prawny UE testom warunków skrajnych za pomocą ewaluacji i ocen adekwatności, co pozwoli jej opracować wnioski ustawodawcze, które doprowadzą do uproszczenia unijnych przepisów i ograniczenia obciążeń regulacyjnych. Dzięki temu Komisja osiągnie cel polegający na zmniejszeniu obecnych obciążeń administracyjnych o co najmniej 25 proc., a w przypadku MŚP – o 35 proc. Zasada „jedno więcej – jedno mniej” gwarantuje, że wszelkie obciążenia wprowadzane w wyniku inicjatyw Komisji są uwzględniane i wszystkie obciążenia administracyjne są rekompensowane usunięciem równoważnych obciążeń w tym samym obszarze polityki.

Konkurencyjność to priorytet: nowe oceny wpływu przepisów na MŚP i na konkurencyjność pomogą lepiej zbadać te dwa aspekty w ocenach skutków. Komisja podsumowuje swoje działania na rzecz uproszczenia przepisów i zmniejszenia obciążeń w corocznym sprawozdaniu prezentującym postępy w osiągnięciu tych celów.

Kontrola jakości

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej, niezależny organ, w którego skład wchodzi pracownicy Komisji i eksperci zewnętrzni, dokonuje przeglądu ocen skutków i wybranych ewaluacji. Rada publikuje roczne sprawozdania, w których podsumowuje podjęte przez siebie działania.

Pomocniczość i proporcjonalność

Zgodnie z zasadą pomocniczości Komisja stara się interweniować tylko wtedy, gdy jest to konieczne i gdy ma to przynieść wyraźne korzyści w stosunku do środków podejmowanych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym. Do wszystkich politycznie wrażliwych i ważnych inicjatyw, którym towarzyszy ocena skutków, dołącza się tabelę oceny zgodności z zasadą pomocniczości.

Zasada proporcjonalności dotyczy głównie finansowych i administracyjnych skutków proponowanych przepisów prawnych – służy zagwarantowaniu, że działania regulacyjne nie będą wykraczały poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów ustawodawczych i

politycznych. Każdy taki skutek musi być ograniczony do minimum i proporcjonalny do postawionych celów politycznych. Oznacza to, że cele polityki są realizowane w możliwie najprostszy i najmniej kosztowny sposób, unikając zbędnych formalności administracyjnych.

Współpraca z zainteresowanymi podmiotami

Konsultacje z zainteresowanymi podmiotami są podstawowym elementem Programu lepszego stanowienia prawa. Komisja oferuje obywatelom i zainteresowanym podmiotom możliwość zgłoszenia uwag i opinii online podczas całego cyklu kształtowania polityki, co pozwala gromadzić dowody wspierające proces opracowywania polityki i zapewnia przejrzystość.

Portal „Wyraź swoją opinię: konsultacje publiczne”

Jak to działa?

- zainteresowane podmioty mogą dzielić się swoimi uwagami i informacjami na temat projektów nowych strategii politycznych i aktów prawnych, a także obowiązujących przepisów (ewaluacje i oceny adekwatności)
- portal jest wielojęzyczny, scentralizowany, przejrzysty i bardzo łatwy w użytkowaniu
- przekazane uwagi są uwzględniane w procesie decyzyjnym

Podejście Komisji do współpracy z zainteresowanymi podmiotami zostało docenione przez OECD, która w 2018 i 2021 roku przyznała UE pierwsze miejsce pod tym względem wśród swoich członków.

Zaproszenia do zgłaszania uwag i konsultacje publiczne

Opinie, praktyczne doświadczenia, dowody i dane przekazywane przez zainteresowane podmioty i obywateli przyczyniają się do lepszej jakości i bardziej solidnych inicjatyw i ocen:

- odpowiedzi na zaproszenie do zgłaszania uwag (w sprawie ocen skutków, ocen adekwatności i ewaluacji) można zgłaszać przez cztery tygodnie,
- natomiast konsultacje publiczne (dotyczące aktów ustawodawczych) trwają 12 tygodni

Obie te formy konsultacji są w zasadzie dostępne we wszystkich językach urzędowych UE. Europejczycy mogą przekazywać swoje uwagi w każdym z 24 języków urzędowych UE i uzyskać nieformalne tłumaczenie maszynowe wszystkich informacji zwrotnych i stanowisk na swój język ojczysty.

Informacje zwrotne

Obywatele mogą też zgłaszać swoje uwagi Komisji na temat wniosków ustawodawczych w sprawie aktów prawnych, w tym aktów delegowanych i wykonawczych. Komisja następnie analizuje i podsumowuje otrzymane uwagi i odpowiedzi. Dzięki temu Europejczycy mogą zobaczyć, w jaki sposób ich komentarze przyczyniają się do opracowywania inicjatyw ustawodawczych. Informacje zwrotne dotyczące projektów aktów ustawodawczych są też przekazywane współprawodawcom (Parlamentowi Europejskiemu i Radzie).

Dialogi na temat wdrażania i weryfikacje stosowania przepisów w praktyce

Każdy członek Komisji Europejskiej co roku zorganizuje co najmniej dwa dialogi na temat wdrażania z udziałem zainteresowanych podmiotów, aby dostosować wdrażanie prawa UE do konkretnych warunków w praktyce. Dialogi te zapewnią platformę dla otwartych i przejrzystych dyskusji między zainteresowanymi podmiotami. Za pośrednictwem tych dialogów Komisja we współpracy z zainteresowanymi podmiotami będzie w stanie zidentyfikować przeszkody utrudniające prawidłowe wdrażanie przepisów.

W ramach weryfikacji stosowania przepisów w praktyce Komisja zwróci się też do osób stosujących te przepisy w przedsiębiorstwach, aby zrozumieć ich praktyczne doświadczenia oraz wpływ prawa UE na ich działalność. Te wymiany opinii na szczeblu technicznym pomogą identyfikować i rozwiązywać praktyczne problemy oraz dzielić się pozytywnymi

doświadczeniami, jak również określać ich związek z przepisami UE, wdrażaniem i transpozycją na szczeblu krajowym.

Wyniki weryfikacji stosowania przepisów w praktyce będą wykorzystywane podczas testowania obowiązujących przepisów w warunkach skrajnych (w tym podczas ewaluacji i ocen adekwatności) oraz przy opracowywaniu przyszłych wniosków ustawodawczych dotyczących uproszczenia.

Partnerstwa i współpraca

Współpraca między instytucjami UE

Usprawnienie stanowienia prawa UE jest wspólnym celem i obowiązkiem wszystkich instytucji UE i państw członkowskich. Najlepszym sposobem na usprawnienie procesu stanowienia prawa UE i osiągnięcie lepszych wyników jest ściślejsza współpraca Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej.

Komisja może określić wyłącznie skutki oraz koszty i oszczędności wynikające z jej wniosków ustawodawczych. Poprawki wprowadzane do wniosków w toku negocjacji z Parlamentem Europejskim i Radą mogą znacznie zmienić skutki przepisów odczuwane przez obywateli, przedsiębiorstwa i administracje publiczne.

Komisja wznowi dialog polityczny z Parlamentem Europejskim i Radą w celu omówienia pomysłów, tak aby wszystkie strony mogły ocenić wpływ swoich poprawek na podstawie wspólnej metodyki i w ten sposób wypełnić swoje zobowiązania wynikające z Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa.

Wdrażanie prawa przez państwa członkowskie

UE opiera swoje działanie na wspólnie uzgodnionych przepisach. Aby zapewnić bezpieczne otoczenie prawne dla obywateli i przedsiębiorstw w całej UE, państwa członkowskie muszą te przepisy wdrażać w pełni i w odpowiednim czasie. Muszą także dopilnować, aby były one prawidłowo stosowane i egzekwowane, tak aby przynosiły zamierzone korzyści. Niewłaściwe wdrażanie generuje koszty i skutkuje brakiem pewności prawa dla obywateli i przedsiębiorstw.

Współpraca międzynarodowa

Międzynarodowa współpraca regulacyjna jest zasadniczą częścią unijnej polityki stanowienia prawa. Strategia Komisji w zakresie lepszego stanowienia prawa jest rozwijana od lat. Inspiracją dla niej były również inicjatywy międzynarodowe, na przykład różne zalecenia dotyczące polityki opracowane przez OECD.

Komisja w swoich wytycznych i narzędziach dotyczących lepszego stanowienia prawa szczegółowo wyjaśnia, jak należy uwzględniać kontekst międzynarodowy podczas oceny i kształtowania polityki UE oraz w jaki sposób konsultuje się z międzynarodowymi partnerami i zainteresowanymi stronami. Dotyczy to na przykład wymogów: uwzględniania międzynarodowych traktatów i umów podczas opracowywania unijnej polityki, kompleksowego podejścia do skutków geopolitycznych, zgłaszania wniosków ustawodawczych Światowej Organizacji Handlu, włączania celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju do głównego nurtu polityki (już są one uwzględniane w ewaluacjach i ocenach skutków) i wiele innych.

What is better regulation?

Simpler, lighter, and faster EU regulation is one of the key enablers of Europe's competitiveness. That is why, both simplification and implementation are important Commission priorities, underpinned by specific structures and mechanisms. The Commission strives to simplify and lighten the administrative burden of EU regulations to ensure they are proportionate, stable, coherent, and technology neutral.

In this context, the better regulation agenda helps the EU deliver evidence-based policies and laws that achieve their objectives in the most efficient way, while being tailor-made to the needs of EU citizens, businesses, and civil society. The better regulation guidelines and toolbox

provide concrete guidance to Commission services involved in preparing new initiatives and proposals, or managing and evaluating existing legislation.

Better regulation ensures that:

- EU actions are informed by the best available evidence and designed to achieve desired impact to bring benefits for the EU society, economy and environment and help the Commission deliver on its strategic priorities
- regulatory environment is simple, effective, efficient, coherent and correctly implemented to make business in Europe simpler and faster
- there is less red-tape and reporting in Europe to boost investments and competitiveness
- decision-making is open and transparent for citizens, businesses and other stakeholders
- citizens and stakeholders can contribute to the policy and law-making process through stakeholders' consultations, online public consultations, implementation dialogues, reality checks and feedback to Commission calls for evidence and acts
- EU initiatives deliver as expected and remain fit for purpose and future challenges, including by drawing from Commission's work on strategic foresight
- the principles of subsidiarity and proportionality are respected
- EU values and effective regulatory models are promoted worldwide, by supporting better regulation good practices in international policymaking, e.g. creation of global standards.

What are the key instruments of better regulation?

Evaluations, fitness checks, and impact assessments

The Commission is responsible for planning, preparing, and proposing new EU laws and policies. Its work is guided by the annual Commission Work Programme. In the preparatory process the Commission is respecting a set of rules and guidelines.

In line with the 'evaluate first' principle, evaluation precedes work on the revision of an existing policy or law and provides evidence to the problem definition.

Commission evaluations and fitness checks analyse the performance of existing policies, programmes, and legislation. Based on evidence, evaluations assess how an existing policy or legislation is effective, relevant, coherent, and has an EU added value. These evaluations then inform preparation of reviews or new initiatives.

Impact assessments examine whether there is a need for EU action, analyse the possible impacts of available solutions and guide Commission choice and preparation of the proposal. This analysis is carried out during the preparation phase, before the Commission finalises a proposal for a new or revised law.

In addition, strategic foresight is an important tool for creating future-proof and coherent policies in all sectors. Strategic foresight explores different possible futures, alongside the opportunities and challenges they might present. Ultimately, it helps policymakers to act in the present to shape the future.

Simplification at the core of better regulation

Building on the regulatory fitness and performance programme (REFIT), the Commission is moving into a higher gear to make EU laws simpler and to reduce unnecessary costs of regulation while still achieving intended objectives. By stress-testing of the EU acquis through evaluations and fitness checks, the Commission's resulting simplification proposals will ultimately simplify EU laws and reduce regulatory burdens. This will help the Commission to achieve the reduction of existing administrative burdens by at least 25%, and by 35% for SMEs. The 'one in, one out' approach ensures that all burdens introduced by the Commission

initiatives are considered and administrative burdens are offset by removing burdens of equivalent value in the same policy area.

Competitiveness is a key priority: a new SME and competitiveness check will help capturing better these two dimensions in impact assessments. The Commission presents a yearly overview of its efforts on simplification and burden reduction to show progress towards these objectives.

Quality control

The Regulatory Scrutiny Board, an independent body of Commission officials and experts from outside the Commission, reviews impact assessments and selected evaluations. The Board publishes annual reports on what it has done to deliver on its mission.

Subsidiarity and proportionality

In line with the principle of subsidiarity, the Commission aims to act only where it is necessary and where it delivers clear benefits over measures taken at national, regional or local levels. A subsidiarity grid is attached to all politically sensitive and important initiatives accompanied by an impact assessment.

The proportionality principle focuses on the financial and administrative impact of proposed legislation, to ensure that regulatory actions do not exceed what is necessary to achieve the legislative and policy objectives. Any such impact must be minimised and must be proportionate to the policy objectives. This means that all policies are delivered in the simplest and least costly way, avoiding unnecessary red tape.

Stakeholder engagement

Consulting stakeholders is at the heart of the better regulation agenda. The Commission offers citizens and stakeholders the opportunity to provide their feedback online over the entire lifecycle of a policy to collect evidence to support policymaking and ensure transparency.

Have your say: Public Consultations and Feedback portal

How does it work?

- stakeholders can share their views and evidence on proposals of new EU policies, legal acts and existing laws (evaluations and fitness checks)
- it is multilingual, centralised, transparent and very easy to use
- contributions feed into the decision-making process

The Commission's approach to stakeholder engagement has been recognized as top of the class: in 2018 and 2021, the OECD ranked the EU's it as the best among its members.

Call for evidence and public consultation

The views, practical experience, evidence and data coming from stakeholders and the public help deliver higher quality and more robust policy initiatives and evaluations:

- feedback to the call for evidence documents (for impact assessments, evaluations and fitness checks), open for a period of 4 weeks
- a public consultation (for legislative acts), open for a period of 12 weeks

Both are in principle available in all official EU languages. Europeans can contribute in any of the 24 official EU languages and get the informal e-translation of all feedback comments and position papers into your own language.

Feedback

Citizens can also share their feedback with the Commission, by commenting on the proposals of the legal acts or delegated and implementing acts. The Commission then analyses and sums up the feedback and contributions received. This allows Europeans to see how their feedback contributes to the preparation of initiatives. Feedback on the draft legislative acts is shared with co-legislators (the European Parliament and the Council).

Implementation dialogues and reality checks

Every Member of the European Commission will organise at least two implementation dialogues with stakeholders each year to align implementation of EU law with realities on the ground. They will provide a platform for open and transparent discussion between stakeholders. Through these dialogues, The Commission will work together with the stakeholders to identify obstacles to proper implementation.

The Commission will also reach out to practitioners in companies through the reality checks, to understand their experience on the ground and the impact of EU law on their activities. This exchanges at the technical level will help identify and solve practical issues, hurdles or positive experiences, and how they relate to EU rules, implementation and national transposition.

The outcome of the reality checks feed into the stress-testing of existing legislation (including evaluations and fitness checks) and the design of future simplification proposals.

Partnership and cooperation

The EU institutions working together

Improving EU law-making is a shared objective and the responsibility of all EU institutions and Member States. The best way to improve EU law-making and deliver better results is for the European Parliament, the Council of the European Union, and the European Commission to work more closely together.

The Commission can only determine the impact as well as the costs and savings associated with its own legislative proposals. Changes made during negotiations with the European Parliament and the Council may significantly alter impacts for people, business, or administrations.

The Commission will relaunch the political dialogue with the European Parliament and the Council to discuss ideas, so that that all parties can assess impacts of their amendments in a common way and fulfil their commitments under the interinstitutional agreement on better law-making.

Implementation by Member States

The EU is built on commonly agreed rules. To provide a safe legal environment for citizens and businesses all over the EU, Member States must fully implement these rules in a timely fashion. They need to ensure that they are correctly applied and enforced to deliver the benefits they were intended for. Poor implementation creates costs and legal insecurity for people and businesses.

International cooperation

International regulatory cooperation is a key part of the EU regulatory policy. The Commission's better regulation policy has developed over the years and was also inspired by international developments, such various policy recommendations developed in the OECD.

The Commission's better regulation guidelines and toolbox specify how the international context should be considered when assessing and developing EU policy and how we consult with international partners and stakeholders. This covers, for instance, the requirement to take account of international treaties and agreements in our policy development, to address comprehensively geopolitical impacts, to notify legislative drafts to the World Trade Organization, mainstream the United Nations Sustainable Development Goals which are now included in evaluations and impact assessments, and more.

Link: <https://pracodawcy.pl/lepsze-stanowienie-prawa-better-regulation/>

2. Raport Deloitte: Transformacja pod znakiem Taksonomii UE

Analiza obowiązkowych ujawnień taksonomicznych opublikowanych przez polskie spółki i grupy kapitałowe za 2024 rok oraz rynku ich atestacji

Począwszy od 2024 roku, ujawnienia spółek objętych obowiązkiem raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z CSRD są poddawane weryfikacji przez niezależnego biegłego rewidenta.

Eksperci z Deloitte po raz trzeci przeprowadzili szczegółową analizę ujawnień taksonomicznych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych. Analiza obejmowała sprawozdania z działalności za rok 2024 w części dotyczącej zrównoważonego rozwoju (lub odrębnych raportów pełniących rolę sprawozdania zrównoważonego rozwoju za rok 2024).

Jednocześnie był to trzeci rok prezentacji stopnia zgodności przedsiębiorstw z Taksonomią UE, co widoczne jest w poprawie jakości i porównywalności prezentowanych ujawnień w badanej próbie. Niemniej jednak, wciąż istnieją obszary wymagające szczególnej uwagi podczas przygotowywania przyszłych publikacji w tym zakresie i ich atestacji.

Kluczowe wnioski z raportu:

- Łączny KPI CapEx dotyczący zgodności z Taksonomią wśród analizowanych podmiotów (21,3%) jest wyższy niż łączne KPI Obrót (6,9%) i KPI OpEx (11,9%). Sugeruje to, że polski rynek stopniowo dostosowuje się do wymogów Taksonomii i można oczekiwać, że zielone inwestycje będą przekładać się na zrównoważone środowiskowo przychody i wydatki w kolejnych latach.
- Najistotniejsze aktywności raportowane w ramach kwalifikowalności do Taksonomii KPI CapEx (37,3%) dotyczyły przede wszystkim energetyki, transportu oraz budownictwa, co wskazuje na kluczowe sektory pod kątem dalszej niezbędnej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju.
- W ramach jednego z kluczowych dla Taksonomii sektorów – energetyki – zidentyfikowano wysoki poziom KPI CapEx (29,9%), co wskazuje na dynamiczną transformację w kierunku zrównoważonego rozwoju oraz rozwój inwestycji dotyczących dystrybucji energii i OZE.
- Taksonomia UE stanowi kluczowy element sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, a ze względu na obowiązek atestacji i pomimo nadal pojawiających się wyzwań, rzetelność raportowanych danych ulega poprawie.
- Pomimo zauważalnej poprawy jakości raportowanych danych taksonomicznych w porównaniu z rokiem poprzednim oraz obowiązku ich atestacji, dla wielu spółek ujawnienia nadal stanowią trudność i nie są jeszcze w pełni zgodne z wymaganiami.
- Zauważalny jest znaczący wzrost spółek deklarujących niezgodność z minimalnymi gwarancjami. Może to wynikać z bardziej rzetelnego podejścia do tematyki minimalnych gwarancji lub braku dostosowania do obowiązujących wymogów, w szczególności w zakresie należytej staranności.
- Łączna wartość GAR u polskich banków wzrosła, co może wynikać z rosnącej świadomości organizacji i zmian w procesach wewnętrznych, a także dostępności danych w zakresie technicznych kryteriów kwalifikacji. Wzrost ten sugeruje też lepsze udokumentowanie spełniania kryteriów taksonomicznych przez finansowane inwestycje.

Audyt ujawnień taksonomicznych

Ujawnienia taksonomiczne są publikowane przez przedsiębiorstwa notowane na europejskich rynkach już od kilku lat, lecz dopiero od 2024 roku podlegają weryfikacji przez niezależnych biegłych rewidentów. Analizy pokazują, jak polskie grupy kapitałowe przeszły od początkowych trudności do coraz bardziej dojrzałych raportów. W przeszłości niektórzy uczestnicy rynku pomijali lub błędnie stosowali wymogi Taksonomii UE, jednak dzięki pracy działów raportowania wiele nieprawidłowości zostało wyeliminowanych. Obecnie Taksonomia UE jest

kluczowym elementem sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, a nadzór biegłych rewidentów znacząco podniósł rzetelność i porównywalność raportowanych danych.

Przedstawione w raporcie dane i wnioski są zaproszeniem do dalszej dyskusji na temat jakości, użyteczności, transparentności, porównywalności i przyszłości raportowania Taksonomii na polskim rynku.

Link: <https://pracodawcy.pl/raport-deloitte-transformacja-pod-znakiem-taksonomii-ue/>

3. Konkurs The Best of Industry 4.0 - edycja 2025

Najlepsi w nowoczesnej produkcji. Czwarta odsłona konkursu The Best of Industry 4.0, której finał odbędzie się w czasie uroczystej gali towarzyszącej konferencji.

Najlepsze realizacje koncepcji Przemysłu 4.0 w polskiej gospodarce oraz technologie, rozwiązania i usługi dla nowoczesnej produkcji poznamy 14 października podczas oficjalnej gali.

Nagrody zostaną przyznane w dwóch kategoriach:

- Zakład produkcyjny – Obiekt przemysłowy/zakład produkcyjny, w którym skutecznie wprowadzono rozwiązania Przemysłu 4.0, a umiejętnie zaplanowany i sprawnie przeprowadzony proces cyfryzacji przyniósł wymierne efekty na drodze do stworzenia „fabryki przyszłości”.
- Technologia – Wyjątkowe, innowacyjne, wyprzedzające konkurencję rozwiązanie dla przemysłu, które zdecydowanie usprawnia procesy, stwarza unikatowe możliwości, wprowadza użytkownika na nowy poziom cyfrowej transformacji.

Zgłoszenia do konkursu przyjmowane są online w terminie do 5 września 2025 r. poprzez formularz zgłoszeniowy.

Zgłoszenie do konkursu jest bezpłatne.

REGULAMIN KONKURSU

Jak się zgłosić?

- Kategoria Zakład produkcyjny: zgłoszenie powinno zawierać opis zakładu, jego miejsce i funkcję w strukturze firmy, opis wdrożenia oraz cele i efekty biznesowe.
- Kategoria Technologia: zgłoszenie powinno zawierać metrykę produktu, opis podstawowych funkcji zgłaszanego rozwiązania, zakres jego zastosowań w Polsce i w świecie (przykłady w formule krótkiego case study) oraz potencjalne i stwierdzone korzyści, jakie przynosi użytkownikowi jego stosowanie.

Konkurs towarzyszy Forum Nowego Przemysłu, konferencji Przemysł dla obronności oraz targom TOOLEX i ExpoWELDING – finał odbędzie się w czasie wieczornej gali 14 października 2025 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach.

Link: <https://pracodawcy.pl/konkurs-the-best-of-industry-4-0-edycja-2025/>

4. Europejski Akt o Dostępności obowiązuje od czerwca 2025: Jak Fundusze Europejskie i PARP pomagają przedsiębiorcom wyprzedzić konkurencję - PARP

Od 28 czerwca 2025 roku w Polsce obowiązuje Europejski Akt o Dostępności (EAA), który nakłada na firmy obowiązek spełniania jednolitych standardów dostępności produktów i usług. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Funduszy Europejskich oferuje kompleksowe wsparcie dla przedsiębiorców w postaci szkoleń, doradztwa i dotacji, pomagając im nie tylko spełnić wymogi prawne, ale także wykorzystać nowe możliwości rynkowe i innowacyjne.

Europejski Akt o Dostępności – szansa i wyzwanie dla polskich firm

Wprowadzenie EAA to przełomowy moment dla ponad 87 milionów osób z niepełnosprawnościami w UE, które – jak pokazują najnowsze dane Komisji Europejskiej[1] i Eurostatu[2] – wciąż napotykają na poważne bariery w dostępie do edukacji, pracy, usług publicznych i życia społecznego.

W Polsce sytuacja osób ze szczególnymi potrzebami jest równie wymagająca. Dane GUS[3] pokazują, że ponad 4 miliony Polaków posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Co więcej, raport Fundacji Widzialni i agencji ExtraHut[4] ujawnia, że polskie firmy dopiero zaczynają wdrażać standardy dostępności cyfrowej, co otwiera pole do modernizacji i rozwoju.

Inicjatywy takie jak EAA jednocześnie otwierają ogromne możliwości rynkowe i innowacyjne. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości aktywnie wspiera przedsiębiorców w procesie wdrożenia tych norm, oferując szeroki wachlarz programów i tworząc ekosystem, który umożliwia firmom skuteczne wykorzystanie nowych szans.

Zdobądź przewagę na rynku i przygotuj się do wymogów EAA z PARP

Działanie „Dostępność Dyrektywa EAA”, finansowane z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS), oferuje bezpłatne wsparcie dla przedsiębiorców, którzy chcą stać się liderami dostępności na rynku europejskim. Dzięki kompleksowym szkoleniom i doradztwu, firmy z całej Polski – od producentów po usługodawców – zyskają szansę, by dostosować się do wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności. Przedsiębiorcy, którzy wezmą udział w naborze, zyskają realną przewagę konkurencyjną, odpowiadając na rosnące wymagania konsumentów i wpisując się w najważniejsze trendy europejskiego rynku. Udział w szkoleniach i doradztwie poszkoleniowym jest w 100% finansowany ze środków UE, co oznacza, że uczestnicy nie ponoszą żadnych opłat – wsparcie jest udzielane w formie pomocy de minimis.

Kompleksowe szkolenia i doradztwo dla firm

Program „Dostępność – szansą na rozwój 3” to propozycja dla przedsiębiorców, którzy chcą inwestować w działania w zakresie uniwersalnego projektowania produktów i usług. Nabór trwa do grudnia 2027 roku i oferuje dwa warianty wsparcia: dla przedsiębiorców oraz pracowników, którzy nie posiadają wiedzy i świadomości w zakresie dostępności, a także dla tych, którzy już posiadają takie kompetencje i chcą je pogłębić.

Celem działania jest także pomoc firmom w rozszerzeniu grupy odbiorców i poprawienie efektywności biznesowej. Uczestnicy obu wariantów mogą liczyć na doradztwo poszkoleniowe, które pomaga przełożyć zdobytą wiedzę na praktyczne rozwiązania. Udział w szkoleniach i doradztwie jest w 100% finansowany ze środków UE, dzięki czemu uczestnicy nie poniosą żadnych opłat. Nabór finansowany z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego.

Zyskaj doświadczenie i rozwijaj swój biznes z pomocą PARP

Dopełnieniem kompleksowej oferty wsparcia przedsiębiorców przez PARP w zakresie inkluzywności jest „Akademia PARP”. W odpowiedzi na rosnącą potrzebę połączenia wiedzy o aktualnych przepisach prawnych z praktycznymi narzędziami i metodami wdrażania zasad odpowiedzialności społecznej w codziennej działalności biznesowej, powstał kurs „Dostępność produktów i usług biznesowych dla osób ze szczególnymi potrzebami”. To wartościowe narzędzie dla przedsiębiorców, którzy przygotowują się do wprowadzenia w życie standardów EAA oraz Polskiego Aktu o Dostępności. Kurs jest bezpłatny i dostępny online, a jego uczestnicy mogą otrzymać certyfikat potwierdzający zdobyte kompetencje.

Więcej szczegółów pod linkami PARP:

- [Dostępność Dyrektywa EAA](#)
- [Dostępność – szansą na rozwój 3](#)
- [Dostępność produktów i usług biznesowych dla osób ze szczególnymi potrzebami](#)

- Akademia PARP

Link: <https://pracodawcy.pl/europejski-akt-o-dostepnosci-obowiazuje-od-czerwca-2025-jak-fundusze-europejskie-i-parp-pomagaja-przedsiębiorcom-wyprzedzić-konkurencję-parp/>

5. Raport końcowy z badania „Ewaluacja systemu wyboru projektów w ramach FERC”

Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 jest kontynuacją Programu Polska Cyfrowa 2014-2020 i stanowi kolejny etap cyfrowej transformacji kraju. Zakres wsparcia w ramach Programu jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących cele polityki spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Ryzyko pokrywania się obszarów wsparcia będzie niwelowała przyjęta linia demarkacyjna uzgodniona między poszczególnymi programami krajowymi i regionalnymi.

Raport końcowy z badania „Ewaluacja systemu wyboru projektów w ramach FERC”

Raport podsumowuje wyniki badania ewaluacyjnego, zrealizowanego zgodnie z Planem ewaluacji FERC. Celem tego badania było przeprowadzenie oceny systemu wyboru projektów, w tym kryteriów ich wyboru w ramach FERC.

Ocena systemu wyboru projektów

Rozplanowanie naborów ocenić należy jako prawidłowe w odniesieniu do specyfiki wsparcia, jego celów, a także potrzeb i możliwości wnioskodawców oraz instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie. Potwierdziły to analizy własne rozplanowania naborów i opinie respondentów. Pewne zastrzeżenia w tym kontekście budzi duże skumulowanie w 1 naborze alokacji z działania 1.1, które może powodować trudności realizacyjne, lecz takie podejście umożliwiło także szybkie uruchomienie wsparcia. Negatywny wpływ miało opóźnienie startu FERC (wynikające z oczekiwania na przyjęcie przepisów i decyzje KE) oraz nałożenie się naborów w priorytecie 1 FERC na analogiczne nabory w KPO.

Jeśli chodzi o ocenę czasu na przygotowanie i złożenie dokumentacji projektowej, to większość wnioskodawców uznała ten czas za wystarczający, choć część wskazywała na presję czasową. W niektórych obszarach interwencji pojawiały się specyficzne trudności, np. czasochłonne przygotowanie mapy koncepcyjnej sieci w priorytecie, konieczność uzyskania opinii KRMC w priorytecie 2 czy ograniczony czas na poprawę wniosku na etapie oceny formalnej.

Rozpatrując sposoby wyboru projektów stosowane w FERC, wskazać należy, iż większość naborów (8 z 14) odbywa się w sposób niekonkurencyjny, natomiast konkurencyjny sposób wyboru projektów zastosowano w sześciu naborach spośród trzech działań: 1.1, 2.1 i 2.3. Zastosowany w poszczególnych naborach sposób wyboru projektów uznano za właściwy ze względów merytorycznych oraz z punktu widzenia wymagań określonych w „ustawie wdrożeniowej – Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027” (Dz.U. z 2022 r., poz. 1079, ze zm.).

Analiza zawartości stron internetowych FERC i CPPC wykazała, że dostępne tam informacje i materiały są generalnie wystarczające zarówno dla wnioskodawców, jak i oceniających. Krytyczne uwagi dotyczyły ograniczonych informacji o zasadach horyzontalnych, niejednoznaczności niektórych kryteriów oraz niespójności między dokumentami.

Wnioskodawcy generalnie pozytywnie ocenili oferowane im szkolenia, lecz dostrzegali również ich słabe strony w postaci zbyt późnego terminu niektórych szkoleń, powielanie w trakcie szkolenia treści dokumentacji bez dodatkowych interpretacji, czy krótki czas na pytania.

Ocena i wybór projektów

Analiza wykazała, iż zasady wynikające z obowiązujących przepisów i wytycznych zostały w prawidłowy sposób odzwierciedlone w dokumentacji poszczególnych naborów. Nie zidentyfikowano także przypadków, w których występowałyby sytuacje podejmowania działań

niezgodnych z obowiązującym stanem prawnym. Pewne wątpliwości budziły szczegółowe sytuacje związane ze zmianami warunków naboru, nieaktualnością dokumentacji naboru czy odmową podpisania umowy ze strony instytucji.

Analiza objęła również kwestię barier administracyjnych i organizacyjno-proceduralnych. W tym kontekście generalnie pozytywnie oceniono uproszczenia proceduralne w FERC względem POPC, np. dopuszczenie uproszczonych metod rozliczania, dopuszczanie oświadczeń czy stosowanie grantowej formuły dystrybucji wsparcia. Pewne zastrzeżenia budzą niektóre szczegółowe rozwiązania takie jak ograniczona elastyczność IP w negocjacjach umów o dofinansowanie, stosowanie wzorów dokumentacji aplikacyjnej niedostosowanych do specyfiki projektów czy dublowanie zakresów informacji w różnych częściach dokumentacji aplikacyjnej.

W założeniach procedury odwoławczej prawidłowo odzwierciedlono wymagania wynikające z „ustawy wdrożeniowej” i zastosowano odpowiednie mechanizmy zapewniające bezstronność. Pozytywnie oceniona została także organizacja i przejrzystość procesu rozpatrywania protestów. Analiza danych dotyczących protestów wykazała, że w działaniu 1.1 większość protestów dotyczyła wykonalności finansowej projektów, a w działaniu 2.1 protesty odnosiły się do różnorodnych kryteriów.

Ocena kryteriów wyboru projektów

Zgodność kryteriów wyboru projektów z celami FERC oraz zasadami wynikającymi z nadrzędnych przepisów i wytycznych

Kryteria wyboru projektów stosowane w FERC wpływają na realizację celów Programu w sposób bezpośredni (kierując interwencję i potęgując realizację celów) i pośredni (zapewniając odpowiedni sposób i warunki realizacji projektów). W konsekwencji kryteria wyboru projektów stosowane w FERC są spójne z celem głównym i celami szczegółowymi Programu. W naborach niekonkurencyjnych zgodność projektów z celami FERC zapewniana jest głównie dzięki konsultacjom i ustaleniom z IZ/IP, a w naborach konkurencyjnych to kryteria punktowe mają największy wpływ na wybór projektów. Jednocześnie wskazano na problematyczność niektórych kryteriów (np. wymóg objęcia inwestycjami 100% punktów adresowych, premiowanie obniżenia wkładu publicznego, wymóg uzyskania opinii KRMC).

Poprawność sformułowania kryteriów wyboru projektów

Generalnie pozytywnie oceniono poprawność sformułowania kryteriów. Podkreślano, że kryteria wyboru projektów w FERC cechują się walorem obiektywności, zastrzegając przy tym, że całkowite wyeliminowanie pewnego elementu subiektywizmu nie jest możliwe. Dominowały opinie o braku problemów z mierzalnością / weryfikowalnością, czy pomiarem stopnia spełniania danego kryterium. Również w aspekcie jednoznaczności wśród wnioskodawców i oceniających dominowały pozytywne opinie. W odniesieniu do niektórych kryteriów sformułowano szczegółowe uwagi i zalecenia mające na celu zniwelowanie problemów z ich stosowaniem. W ramach przeprowadzonych analiz nie zidentyfikowano kryterium czy grupy kryteriów, które byłyby szczególnie trudne do spełnienia dla wnioskodawców lub powszechnie sprawiały trudności. Kryteria identyfikowane w badaniu jako problematyczne dla wnioskodawców dotyczą bardzo różnorodnych kwestii.

Wnioski i rekomendacje

1. Uwzględnienie – w miarę możliwości – dodatkowych uwarunkowań na etapie planowania naborów wniosków o dofinansowanie.
2. Usprawnienie przebiegu procesu oceny wniosków o dofinansowanie.
3. Usprawnienie dotychczasowych i podjęcie dodatkowych działań w obszarze mechanizmów wsparcia merytorycznego wnioskodawców.
4. Usprawnienie dotychczasowych i podjęcie dodatkowych działań w obszarze mechanizmów wsparcia merytorycznego osób oceniających.

5. Wdrożenie rozwiązań optymalizujących funkcjonowanie systemu wyboru projektów w odniesieniu do procedury odwoławczej.
6. Podjęcie działań zorientowanych na zmniejszenie skali obciążeń administracyjnych na etapie naboru projektów (od momentu aplikowania o wsparcie do ewentualnego podpisania umowy o dofinansowanie).
7. Zoptymalizowanie funkcjonowania informatycznego wymiaru procesu oceny wniosków o dofinansowanie.
8. Zmniejszenie obciążeń administracyjnych związanych z pozyskiwaniem opinii Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji.
9. Podejmowanie określonych działań zorientowanych na optymalizację kryteriów „podwyższonego ryzyka” tj. tych, które zostały zidentyfikowane jako budzące największe wątpliwości wśród różnych kategorii interesariuszy, ze szczególnym uwzględnieniem wnioskodawców.
10. Rozważenie wprowadzenia ewentualnych modyfikacji do sposobów definiowania wybranych kryteriów wyboru projektów.

Executive Summary

Evaluation of the Project Selection System

Call for proposals for funding

The scheduling of calls for applications should be assessed as correct in relation to the specifics of the support, its objectives, as well as the requirements and capabilities of the applicants and the institutions responsible for implementation. This has been confirmed by its internal analyses and the opinions of respondents. Certain reservations in this context are raised by the significant accumulation of allocations from Measure 1.1 in one call for applications, which may cause implementation difficulties; nevertheless, such an approach also enabled the rapid mobilisation of support. The delay in the commencement of European Funds for Digital Development Programme (EFDD) (resulting from pending adoption of regulations and EC decisions) and the overlap of calls under EFDD Priority 1 and National Recovery Plan calls had a negative impact.

Concerning the assessment of the time required to prepare and submit project documentation, most applicants considered this time sufficient, although some indicated that they were under time pressure. Specific difficulties arose in certain areas of intervention, e.g. the time-consuming preparation of the conceptual map of the network in Priority 1, the necessity to obtain the opinion of the Committee of the Council of Ministers for Digitalisation in Priority 2, or the limited time for the improvement of the application in the formal evaluation stage.

Regarding the project selection methods employed at EFDD, it should be noted that the majority of calls for applications (8 out of 14) are non-competitive, while a competitive project selection method was adopted for six calls for applications in three of the Measures: 1.1, 2.1 and 2.3. The method of project selection utilised in the individual calls for applications was considered appropriate for substantive reasons and from the perspective of the requirements specified in the “implementation act – Act of April 28, 2022, on the principles of implementation of tasks financed from European funds in the financial perspective 2021-2027” (Journal of Laws of 2022, item 1079, as amended).

Examination of the content of the websites of EFDD and the Digital Poland Projects Centre revealed that the information and materials available there are generally sufficient for both applicants and evaluators. A number of critical comments concerned the limited information on horizontal principles, the ambiguity of several criteria and the inconsistencies between documents.

Applicants generally rated the workshops offered to them positively; however, they also recognised their weaknesses in the form of some training sessions being scheduled too late,

the content of the documentation being repeated during the workshop without additional interpretations, or the limited time for questions.

Project evaluation and selection

The analysis confirmed that the rules arising from the applicable regulations and guidelines were correctly reflected in the documentation of individual calls for applications. Neither have there been any situations in which actions have been taken that are not in accordance with the current legal status. Particular situations raised concerns, such as modifications to the procurement conditions, outdated documentation, or the institution's refusal to sign the contract.

Furthermore, the analysis also covered administrative and organisational-procedural barriers. Against this background, the procedural simplifications in the EFDD with regard to the Digital Poland Operational Programme were generally evaluated positively, e.g. the admission of simplified settlement methods, the admission of declarations or the application of the grant formula for the distribution of support. There are some reservations about certain detailed solutions, such as the limited flexibility of the Intermediary Institution in negotiating grant agreements, the use of application documentation templates not adapted to the specifics of projects, or the duplication of information in different parts of the application documentation.

The requirements of the "implementation act" are correctly reflected in the principles of the complaints procedure, and appropriate mechanisms to ensure impartiality are in place. The organisation and transparency of the complaint handling process were also rated positively. Examination of the complaints data revealed that in Measure 1.1, most complaints related to the financial feasibility of projects, while in Measure 2.1, complaints related to a variety of criteria.

Evaluation of the Project Selection Criteria

Compliance of project selection criteria with EFDD objectives and the principles arising from overriding regulations and guidelines

The project selection criteria implemented by EFDD contribute to the achievement of the Programme's objectives in a direct manner (by directing the intervention and enhancing the realisation of the objectives) as well as in an indirect one (by ensuring the appropriate method and conditions for the realisation of the projects). Consequently, the project selection criteria applied in EFDD are consistent with the main objective and specific objectives of the Programme. Regarding non-competitive calls for applications, the compliance of projects with the EFDD objectives shall be ensured mainly through consultations and arrangements with the Managing/Intermediary Institution, and in competitive calls for applications, the scoring criteria shall have the greatest impact on the selection of projects. Simultaneously, the problematic nature of several criteria was emphasised (e.g. the requirement to cover 100% of address points, the prioritisation of a reduction in public funding, the requirement to obtain an opinion from the Committee of the Council of Ministers for Digitalisation).

Accuracy of the formulation of the project selection criteria

In general, the criteria were considered to be formulated correctly. It was emphasised that the criteria for selecting projects at EFDD have the advantage of objectivity, with the proviso that it is virtually impossible to eliminate subjectivity completely. Dominant were opinions regarding the lack of difficulties with measurability / verifiability or measuring the degree to which a given criterion is met. Positive feedback was also predominant among applicants and evaluators with regard to clarity. Comments and recommendations have been formulated to address specific criteria and to eliminate difficulties in their application. None of the criteria or groups of criteria identified through the analyses performed were particularly difficult for applicants to meet or generally caused difficulties. The criteria considered problematic for applicants in the analysis cover a wide range of issues.

Conclusions and recommendations

1. Consideration of additional conditions, if possible, at the stage of planning calls for applications for funding.
2. Improvement the process of evaluating applications for funding.
3. Further improvement of existing and implementation of additional measures in the area of support mechanisms for applicants.
4. Enhancement of existing measures and implementation of additional initiatives in the area of technical support for evaluators.
5. Implementation of solutions optimising the functioning of the project selection system with regard to the appeal procedure.
6. Implementation of measures aimed at reducing the administrative burden during the project application phase (from the moment of applying for support to the possible signing of a funding contract).
7. Optimisation of the IT dimension of the process of evaluation of grant applications.
8. Decrease in the administrative burden of obtaining opinions from the Committee of the Council of Ministers for Digitalisation.
9. Implementation of specific measures aimed at optimising the “increased risk” criteria, i.e. those identified as raising the most concerns among various stakeholder categories, with a particular focus on applicants.
10. Consideration of possible modifications to the methods of defining selected project selection criteria.

Link: <https://pracodawcy.pl/raport-koncowy-z-badania-ewaluacja-systemu-wyboru-projektow-w-ramach-ferc/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited); WNP, Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości S.A., PTWP-ONLINE Sp. z o.o.; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości; Departament Rozwoju Cyfrowego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej